

Rekenkamercommissie Ridderkerk

Jaarverslag 2013

en

Jaarplan 2014

De commissieleden:

De heer M. de Bonte

Mevrouw C. Garama

De heer M. P. van der Hoek (voorzitter)

De heer P. Visser

De heer J. Weggeman

2014

Inhoudsopgave

Jaarverslag 2013.....	5
Inleiding.....	5
Hoofdstuk 1 Wat hebben we gedaan?.....	5
§ 1.1 BAR-samenwerking.....	5
§ 1.2 Invoering CJG.....	6
§ 1.3 Lessen van 6 jaar rekenkameronderzoek.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Hoofdstuk 2 Wat hebben we bereikt?	7
§ 2.1 BAR-samenwerking.....	7
§ 2.2 Invoering CJG.....	8
Hoofdstuk 3 Wat heeft het gekost?	9
Jaarplan 2014.....	10
Inleiding.....	10
Hoofdstuk 1 Wat gaan we doen?	10
§ 1.1 Selectie van onderzoeksonderwerpen.....	10
§ 1.2 Onderzoeksonderwerpen 2014	10
Hoofdstuk 2 Wat willen we bereiken?	11
Hoofdstuk 3 Wat gaat het kosten?	11

Jaarverslag 2013

Inleiding

Jaarlijks rapporteert de Rekenkamercommissie over haar werkzaamheden, uitgevoerde en lopende onderzoeken, budget en de stand van zaken van de rapporten en de gedane aanbevelingen.

In hoofdstuk 1 is te lezen welke onderzoeken zijn gedaan en welke onderzoeken nog lopen. In hoofdstuk 2 volgt een overzicht van de door de raad overgenomen aanbevelingen. In hoofdstuk 3 wordt verantwoording afgelegd over de gedane uitgaven in 2013.

In 2013 bestond de Rekenkamercommissie uit de volgende personen:

- De heer M. de Bonte wonend te Oud-Alblas, benoemd op 19 december 2005.
- Mevrouw C. Garama wonend te Ridderkerk, benoemd op 18 april 2006.
- De heer M.P. van der Hoek wonend te Papendrecht, benoemd op 19 december 2005.
- De heer P. Visser wonend te Middelharnis, benoemd op 19 december 2005.
- De heer J. Weggeman wonend te Zwijndrecht, benoemd op 19 december 2005.

Op 12 december 2013 heeft de raad alle leden van de rekenkamercommissie benoemd tot 2 juni 2015. De inrichting van de rekenkamerfunctie in Ridderkerk zal tegen het licht worden gehouden. De nieuwe raad zal moeten beoordelen hoe hij, alles overwegende, invulling aan die functie wil geven. Bij de mogelijkheden tot invulling van deze functie zal ook gekeken worden naar de wenselijkheid en mogelijkheid om deze functie binnen de BAR-gemeenten gezamenlijk in te vullen. Vanwege verplichtingen bij een van de andere gemeenten zou een dergelijke gezamenlijke invulling pas gerealiseerd kunnen worden met ingang van 2 juni 2015.

De Rekenkamercommissie werd bijgestaan door de heer M. Slingerland als secretaris.

Hoofdstuk 1 Wat hebben we gedaan?

In 2013 heeft de Rekenkamercommissie 2 rapporten aan de raad aangeboden.

1. Zicht op Grondbeleid (§ 1.1)
2. Voortgang verbetering subsidiebeleid? (§ 1.2)

In 2013 heeft de rekenkamercommissie een onderzoek uitgevoerd naar de schuldhulpverlening in Ridderkerk en heeft een begin gemaakt met een onderzoek naar de digitale dienstverlening.

§ 1.1 Zicht op Grondbeleid

Grondbeleid is een instrument voor de uitvoering van ruimtelijk en sectoraal beleid. Eén van de aandachtspunten in dit onderzoek was hoe deze relatie in Ridderkerk in de praktijk werkt.

Rapport in het kort

Er is een goede aansluiting tussen ruimtelijk beleid en het grondbeleid. Het grondbeleid in Ridderkerk dient ter uitvoering van het ruimtelijk beleid. Het overzicht van huidige en toekomstige grondexploitatieprojecten klopt daar op zich goed mee. Omdat er geen duidelijk beleid is voor de te voeren vorm van grondbeleid, is de uitwerking van het beleid per project verschillend.

Drie punten maken de vertaling van ruimtelijk beleid naar grondbeleid minder inzichtelijk:

- de (herstructurerings)projecten van de woningcorporatie worden niet genoemd, omdat dit geen gemeentelijke grondexploitaties zijn;
- er is geen geformaliseerde projectenprocedure;
- de naamgeving van de projecten is niet consistent.

Uitvoering grondbeleid in grondexploitaties

Er gaat met de grondexploitaties in Ridderkerk niet direct iets mis: uit het onderzoek is niets gebleken van onbeheersbare risico's. Ridderkerk heeft in vergelijking met sommige andere gemeenten in de regio een relatief bescheiden grondpositie, om meerdere redenen:

- de gemaakte keuze rond 2002 om geen nieuwe uitleglocaties te gaan ontwikkelen;
- een terughoudende opstelling qua grondverwerving, ook binnen de bebouwde kom;
- bij projecten met een groot risico wordt de markt actief betrokken;
- complexen met een lage prioriteit worden passief aan de markt overgelaten.

Dit beleid is niet formeel vastgelegd. Er wordt in de programmabegrotingen beschreven dat de gemeente een actief grondbeleid voert, maar dat leidt niet bij alle projecten tot grondverwerving en het streven naar een eigen, gemeentelijke grondexploitatie.

In hoofdstuk 2 vindt u de aanbevelingen op basis van het onderzoek en wat de raad daarmee heeft gedaan.

§ 1.2 Voortgang verbetering subsidiebeleid?

De Rekenkamercommissie heeft onderzoek gedaan naar de uitvoering van de door de raad overgenomen aanbevelingen van het eerder door de rekenkamercommissie uitgebrachte rapport *Subsidiëren met beleid* (2010). In zijn vergadering van 2 september 2010 heeft de raad het eerdere onderzoek van de rekenkamercommissie over subsidiebeleid besproken. De raad heeft toen alle aanbevelingen uit het rapport overgenomen. Deze waren gericht op nieuw te vormen beleid en op veranderingen in de praktijk van de subsidieverstrekking.

Het rapport werd gezien als een goede basis om te gaan werken aan een transparant subsidiebeleid. De bedoeling was om dit subsidiebeleid vervolgens ook formeel te verankeren.

De rekenkamercommissie heeft geconstateerd dat er nog geen nieuw subsidiebeleid is vastgesteld. Daarom heeft de rekenkamercommissie een quick-scan naar de stand van zaken van de uitvoering van de overgenomen aanbevelingen en de achtergronden voor het uitblijven van het nieuwe subsidiebeleid uitgevoerd.

Rapport in het kort

Tijdens het onderzoek is er geen nieuw subsidiebeleid. Er wordt weliswaar geëxperimenteerd met andere methoden van financiering, maar zonder duidelijk kader waarbinnen dit gebeurt. Voor het opstellen van het nieuwe subsidiebeleid was ten tijde van het onderzoek nog geen projectteam samengesteld.

Als de gemeente een regierol op zich wil nemen en iets wil bereiken met subsidieverlening, is het van belang dat zij beschikt over een duidelijk kader en daar naar handelt. Dan is het redelijk te verwachten dat de subsidie ontvangende organisaties bereid zijn hierin mee te gaan.

Het overleg tussen wethouder en subsidieontvangende organisaties is geïntensiveerd. Onduidelijk is hoe dit bijdraagt aan het behalen van de gemeentelijke doelstellingen.

Veel door de raad overgenomen aanbevelingen van 2010 hebben (nog) niet geleid tot algemene wijzigingen in de praktijk van subsidieverstrekking.

In het subsidiebeleid gaat veel geld om, dat wordt ingezet om bepaalde maatschappelijke doelen te bereiken. Zonder een door de raad vastgesteld kaderstellend subsidiebeleid, zoals beschreven in het rapport Subsidiëren met beleid (2010), kan de gemeente geen regie voeren en is sturing door de raad niet mogelijk.

In hoofdstuk 2 vindt u de aanbevelingen op basis van het onderzoek en wat de raad daarmee heeft gedaan.

Hoofdstuk 2 Wat hebben we bereikt?

Jaarlijks meldt de Rekenkamercommissie wat de raad met haar aanbevelingen heeft gedaan.

§ 2.1 Zicht op grondbeleid

Het rapport is besproken in de commissie Samen wonen van 5 september 2013 en de raad van 23 september 2013.

De aanbevelingen zijn door de raad overgenomen. Tevens is afgesproken dat het college na een jaar aan de raad rapporteert over wat het met de aanbevelingen heeft gedaan.

Aanbeveling Rekenkamercommissie	Besluit raad
1) Stel een nota grondbeleid op Door in een nota grondbeleid de uitgangspunten voor het beleid aan de raad voor te leggen, wint het beleid aan duidelijkheid en kan de raad zijn kaderstellende rol beter vervullen.	Overgenomen
2) Leg de projectenprocedure formeel vast Een gestandaardiseerde projectprocedure kan ertoe bijdragen dat de raad bij grondexploitatieprojecten beter kan sturen en controleren.	Overgenomen
3) Maak het beleid voor risicomanagement expliciet Het vastleggen van het beleid voor risicomanagement in een nota grondbeleid zorgt voor transparantie richting de raad over het gevoerde beleid.	Overgenomen
4) Informeer de raad via een meerjarenprognose grondexploitaties De raad kan een beter zicht krijgen op het totaal van de grondexploitaties en	Overgenomen

Aanbeveling Rekenkamercommissie	Besluit raad
bijbehorende risico's door een meerjarenprognose grondexploitaties op te stellen.	

§ 2.2 Voortgang verbetering subsidiebeleid?

Het rapport is behandeld in de commissie Samen leven van 11 april 2013 en de raad van 23 april 2013. De aanbevelingen zijn door de raad overgenomen. Tevens is afgesproken dat het college na een jaar aan de raad rapporteert over wat het met de aanbevelingen heeft gedaan.

Aanbeveling Rekenkamercommissie	Besluit raad
a. Verzoek het college om in de bestuursplanning zichtbaar te maken van welke datum naar welke nieuwe datum een onderwerp is verschoven. Vermeld in enkele kernwoorden de achtergrond van de verschuiving;	overgenomen
b. Verzoek het college om met de gesubsidieerde instellingen te overleggen over de geleverde prestaties en bereikte maatschappelijke aspecten en deze te vertalen in een nieuwe beleidsopdracht voor het daaropvolgende subsidiejaar	overgenomen
c. Verzoek het college om de ambtelijke organisatie op te dragen structureel de fiscale aspecten en fiscale expertise te betrekken bij het proces van subsidieverlening;	overgenomen
d. Verzoek het college om een duidelijke onderbouwing te geven van het te volgen tijdpad (uit: nawoord rekenkamercommissie).	overgenomen

Hoofdstuk 3 Wat heeft het gekost?

De gemeenteraad heeft voor de Rekenkamercommissie voor 2013 een budget vastgesteld van € 41.000.

De griffier is budgethouder. Alle uitgaven van de rekenkamercommissie komen ten laste van dit budget, behoudens de personeelskosten van het secretariaat, deze komen ten laste van het budget van de griffie.

Ten laste van het budget komen de volgende kosten:¹

- a. vergoedingen aan de externe leden;
- b. interne onderzoeksmedewerkers;
- c. externe deskundigen die de rekenkamercommissie heeft ingeschakeld;
- d. overige uitgaven die de commissie nodig acht voor de uitoefening van haar taak.

Ten laste van het budget zijn de volgende uitgaven in 2013 gedaan (in €):

Budget (Begroting 2013)	41.000
Overheveling overschot 2012	8.000
Budget	49.000
Vergoedingen aan externe leden (presentiegelden)	11.614
Kosten onderzoek Grondbeleid	2.005
Kosten onderzoek Schuldhulpverlening	14.550
Overige uitgaven	815
Totale uitgaven	28.984
Saldo	20.016

Bovenstaande bedragen omvatten alleen de uitgaven die in 2013 zijn gedaan. Voor het onderzoek naar het grondbeleid is in 2012 reeds € 16.800 uitgegeven.

De rekenkamercommissie heeft in 2013 niet het hele budget benut. Dit is het gevolg van vertraging, die zich voordeed bij de aanbesteding van het onderzoek naar digitale dienstverlening. Het overleg met de beoogde onderzoeker heeft niet geleid tot het gewenste resultaat.

Eind 2013 liep de benoemingstermijn van de leden van de rekenkamercommissie af. In afwachting van de procedure tot (her)benoeming heeft de rekenkamercommissie eind 2013 geen nieuwe onderzoeken gestart. Op 12 december 2013 heeft de raad alle leden van de rekenkamercommissie herbenoemd voor een periode van twee jaar. De rekenkamercommissie is daarop gestart met de voorbereiding van een nieuw onderzoek.

Bij de vaststelling van de begroting 2013 heeft de gemeenteraad bepaald dat de rekenkamercommissie overschotten op het budget tot een bedrag van € 10.000,- mag overhevelen naar een volgend begrotingsjaar. Een bedrag van € 10.000,- wordt overgeheveld naar de begroting 2014.

¹ Artikel 20 Verordening op de rekenkamercommissie Ridderkerk 2006

Jaarplan 2014

Inleiding

Jaarlijks stelt de Rekenkamercommissie een plan op voor het volgende jaar. In dit jaarplan geeft de Rekenkamercommissie aan welke onderzoeken de commissie in 2014 wil gaan uitvoeren (hoofdstuk 1), wat de commissie wil gaan bereiken (hoofdstuk 2) en welke kosten de commissie begroot voor de werkzaamheden in 2014 (hoofdstuk 3).

Hoofdstuk 1 Wat gaan we doen?

De Rekenkamercommissie maakt jaarlijks een lijst van onderwerpen bekend die mogelijk leiden tot een onderzoek.

§ 1.1 Selectie van onderzoeksonderwerpen

De Rekenkamercommissie hanteert de volgende criteria op basis waarvan zij de onderzoeksonderwerpen selecteert:

- Is het onderwerp een prioriteit binnen het gemeentelijke beleid?
- Is er sprake van een groot maatschappelijk belang?
- Is er sprake van een groot financieel belang?
- Is er sprake van risico's voor de doelmatigheid, rechtmatigheid of doeltreffendheid?
- Is er sprake van een leereffect?
- Is het onderwerp niet onlangs onderzocht door anderen (het college uit hoofde van artikel 213a, de accountant, een onderzoeksbureau etc.)?
- Is de Rekenkamercommissie in het bijzonder geschikt om onderzoek te doen naar het onderwerp op basis van haar bevoegdheden, kennis en/of vaardigheden?
- Is er voldoende variatie in de onderwerpen die de Rekenkamercommissie in één jaar en over de jaren heen onderzoekt?

De Rekenkamercommissie staat open voor suggesties voor onderzoeksonderwerpen van de raad en het college. De Rekenkamercommissie zal ook deze onderwerpen aan bovenstaande criteria toetsen.

§ 1.2 Onderzoeksonderwerpen 2014

In 2014 zal het onderzoek naar Schuldhulpverlening worden afgerond.

De Rekenkamercommissie zal in 2014 in ieder geval twee nieuwe onderzoeken starten

- 1) Digitale dienstverlening in Ridderkerk.
- 2) Participatie in Ridderkerk

De gemeenteraadsleden worden bij de start van het onderzoek geïnformeerd door het toezenden van een Plan van Aanpak.

Actuele ontwikkelingen en nieuwe informatie kunnen ertoe leiden dat een onderzoek wordt gestart dat hier niet staat vermeld. Ook verzoeken van raad en college kunnen leiden tot wijzigingen van het

onderzoeksprogramma. Hiervoor zal de rekenkamercommissie in ieder geval een bijeenkomst beleggen met de fractievoorzitters, waarin deze suggesties kunnen doen voor onderzoeksonderwerpen.

Hoofdstuk 2 Wat willen we bereiken?

Het is de missie van de Rekenkamercommissie om de gemeenteraad te ondersteunen in zijn controlerende taak. De Rekenkamercommissie geeft hieraan invulling door:

- de uitkomsten van het beleid en de beleidsuitvoering te toetsen op rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid;
- de raad te voorzien van op onderzoek gebaseerde informatie over de beleidsuitkomsten en beleidsuitvoering;
- waar nodig en mogelijk aanbevelingen voor verbeteringen te doen;
- te streven naar bruikbare producten van hoge kwaliteit en betrouwbaarheid;
- haar werkzaamheden te verrichten in onafhankelijkheid en op objectieve, heldere en integere wijze.

Hoofdstuk 3 Wat gaat het kosten?

Voor 2014 heeft de gemeenteraad bij de vaststelling van de programmabegroting 2014 een budget van € 41.000,- voor de Rekenkamercommissie vastgesteld. Hieraan toegevoegd wordt een deel van het overschot 2013 van € 10.000,-.

Vergoedingen aan externe leden (presentiegelden)	13.500
Kosten onderzoek Digitale dienstverlening	14.700
Kosten op te starten onderzoeken onderzoeken (o.a. participatie in Ridderkerk)	21.400
Overige uitgaven + onvoorzien	1.400
Budget 2014	51.000